

ÜLESTÕUSMISAJA V PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ap 14:21-27)

Lugemine apostlite tegude raamatust:

Kui Paulus ja Barnabas olid Derbes evangeeliumi kuulutanud ja paljusid jüngriteks teinud, läksid nad tagasi Lüstrasse, Ikoonioni ja Antiookiasse. Seal kinnitasid nad jüngrite hingi, manitsesid neid usus kindlaks jääma ja ütlesid: “Teel jumalariiki ootab meid palju katsumusi.” Ja kui nad olid igale kogudusele käte pealepanemise läbi vanemad seadnud, siis nad palvetasid ja paastusid ühes nendega ja jätsid nad Issanda hooleks, kellesse need olid uskuma jäänud.

Pärast läksid nad läbi Pisiidia ja jõudsid Pamfüüliasse. Aga kui nad Perges olid kuulutanud Jumala Sõna, läksid nad Ataaliasse ning purjetasid sealt Antiookiasse, kust Jumala arm nad läkitas sellele tööle, mille nad nüüd olid lõpetanud. Kohale jõudnud, kutsusid nad koguduse kokku ja kõnelesid sellest, kui palju oli Jumal nende läbi sündida lasknud ja kui paljudele paganatele avanud usuvärava.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 145:8-9. 10-11. 12-13ab R:1)

R: Ma ülistan Sind, mu Jumal ja mu Kuningas.

Issand on armuline ja halastaja,
kannatlik ja suur oma helduse poolest.

Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi ta tegude.

R:

Issand, sind ülistavad kõik su teod
ja kiidavad kõik sinu pühad.

Nad räägivad su riigi ülevusest
ja kuulutavad sinu vägevusest.

R:

Et kõik inimplapsed teaksid sinu vägevust
ja sinu kuningriigi auhiilgust.

Sinu riik on kõigi ajastute kuningriik
ja sinu valitsemine kestab põlvest põlve.

R:

(Teine lugemine Ap 21:1-5a)

Lugemine püha Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin uut taevast ja uut maad, sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna Jeruusalemma taevast, Jumala juurest, alla tulevat; ta oli ehitud nii, nagu ehitakse pruuti ta peigmehele. Ja ma kuulsin valju häält aujärjelt ütlevat: “Vaata, Jumala telk on inimeste juures, ja ta asub nende juurde elama ning nemad on tema rahvas ja Jumal ise on nendega.” Tema pühib ära kõik pisarad nende silmist ning surma ei ole enam. Ei ole leinamist ega kaebeid, ja vaeva ei ole enam, sest endised ajad on möödunud. Aga see, kes istus aujärjel, ütles: “Vaata, ma loon kõik uueks.”
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 13:34)

Halleluuja. Ma annan teile uue käsu:
armastage üksteist nii, nagu mina teid olen armastanud. Halleluuja.

(Evangeelium Jh 13:31-33a. 34-35)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal, kui Juudas oli ära läinud, ütles Jeesus: “Nüüd on Inimese Poeg kirkastatud ja Jumal on temas kirkastatud. Ja kui Jumal on Temas kirkastatud, siis kirkastab Jumal temas ka iseend ja teeb seda viibimata. Lapsed, veel väheke aega olen ma teie juures. Te hakkate mind otsima, aga – nagu ma juutidele ütlesin, nõnda ütlen praegu ka teile – kuhu mina lähen, sinna teie ei saa tulla. Aga mina annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina olen teid armastanud, nii armastage teiegi üksteist. Ja sellest, kui te üksteist armastate, mõistavad kõik, et teie olete minu jüngrid.”
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, inimene saab tunda õnne kahel juhul: esiteks siis, kui talle midagi antakse, kui ta midagi saab, ja teiseks, siis kui tal on endal midagi anda, kui ta näeb, et tema poolt jagatu teeb

rõõmu teistele. Vastavalt on inimene õnnetu siis, kui tema jääb aina ilma seal, kus teised midagi saavad, või kui tema püüdlused midagi anda kohtavad piinlikult viisakat äraütlemist või lausa põlglikku ärapöördumist.

Rõõmugi on kahte sorti. Kui hea kavatsus saab tehtud teoks ja muutub saavutuseks, siis teeb see rõõmu, aga rõõmu võib tunda näiteks ka selle üle, kui raskest õnnetusest pääseti vaid kriimustustega, või kui tulekahju jättis puutumata asendamatud mälestusesemed.

Õeldakse küll, et igaüks on ise oma õnne sepp, kuid vahel saab seda õnne tuletada leppimusest kõigega, mis läks luhta, ja leida oma elurõõm kõigest sellest, mis jäi hoolimata rohkest ebaõnnest siiski püsima.

Me palvetame: Kyrie eleison...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, millest koosneb armastus? Eks ikka saamisest ja andmisest. Teistele appi tulles on esimeseks ajendiks eneseprojektsioon – see tähendab, kui mina oleksin tema olukorras, siis ma sooviksin, et mulle tuldaks appi just nii, nagu mina seda temale teen. Kuidas aga mõistab teine inimene meie abi ja eneseohverdust, see on hoopis teine küsimus, ja asjad võivad siin vahel ka väga valusasti viltu minna. Eriti selgeid näiteid eneseprojektsiooni viltuminekest võime leida juhtumitest, kus inimesed on päästnud hukkumise äärel olnud lõvikutsika või karupoja, kasvatanud ta armastusega üles, kuid lõpuks on metsiku loomusega kiskja nad ikka maha murdnud. Sama võib juhtuda tundmatute inimestega, kelle abistamine lõpeb aitajale kurvalt: kas varastab jaluleaidatud abisaaja nad paljaks või lausa tapab röövimise käigus.

Me ei tea, kas mõtles Jeesus ka niisugustele võimalustele, kui ta ütles: “Ei ole olemas suuremat armastust kui see, et keegi annab elu oma sõprade eest...”. (Jh 15:13) On aga selge, et kõik abivajavad elusolendid ei ole tingimata meie sõbrad.

Nagu neist näidetest võib aimata, on kohati raske vältida konflikti tekkimist armastuse ja mõistlikkuse vahel. Ning ka Jeesuse sõnad ei too meile siinkohal suuremat selgust. Sest mida ootas juudi rahvas oma messialt? Mida muud, kui et ta toob rahvale iseseisvuse ja vabaduse – toob rahu, et inimesed saaksid teha oma tööd, kartmata, et kallaletungijad põletavad nende kodud ja röövivad nende vara. Lihtrahvas soovis, et nende rikkus kasvaks töö ja kaubavahetuse kaudu, mitte sõdimise teel; nad soovisid, et nende pojad ei peaks surema võitluses okupantide vastu, või siis ise sõduritena võõraid maid vallutades.

Nende soovide täitumist Jeesus neile kahjuks ei pakkunud. Ta ei muutnud maailma reaalsust, vaid keskendus hoopis ohvri fenomenile. Inimesed olid juba ürgajast saati ohverdanud oma jumalatele kõike, millest ise oskasid lugu pidada: ennekõike toitu, kuid sageli ka inimesi – sõjavange, orje või lausa omaenda lapsi – ikka selleks, et ohvrid leevendaksid jumalate viha ning nad säästaksid rahvast täielikust hävingust: näljahädast või muudest suurtest õnnetustest.

Ennast ohverdades näitas Jeesus, et Jumal ei oota inimkonnalt rituaalseid hüvitusi: ta ei tunne rõõmu kõigi nende õnnetute lammaste, kitsede või tuvide hingekeste üle, kes inimeste pattude pärast altaritel surid. Juba psalmilaulja kinnitas 51. psalmis, et Jumalale meelepärane ohver on murtud vaim, murtud ja purukslöödud südant ei põlga Jumal. (Ps 51:19) Jeesus aga õpetas lisaks, et veel parem ohver kui murtud süda on see, kui inimene väldib juba ette tegusid, mille pärast peaks ta hiljem “nii hirrrmsasti kahetsema”.

Armsad õed ja vennad, kui me palvetame, siis palume Jumalalt ikka omaenda või oma lähedaste käekäigu pärast: et ei juhtuks õnnetusi, et maal valitseks rahu, et Jumal hoiaks meid raskete haiguste eest. Vastutasuks püüame käituda nende reeglite järgi, mis meile on Jeesuses ilmutatud, ning mida kirik on püüdnud hoida ja edasi arendada.

Kuid maailm ei ole muutunud, õnnetused võivad juhtuda iga hetk, ja me peame säilitama oma armastuse Jumala vastu ka siis, kui meie palved ei täitu, kui meie elust jääb lõpuks järele vaid murtud süda. Elukogemused on näidanud, et meie süda võib küll murduda selle pärast, mida me ise oleme valesti teinud, kuid vahel on ka lausa vastupidi – peame kannatama just selle pärast, mida me oleme teinud õigesti: näiteks kui me oleme astunud välja vaeste ja rõhutute eest, kuid pälvinud selle eest nii rõhujate viha kui mõistmatute rõhutute pahameele. Sellest hoolimata pole meil aga valikut: armasta Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast, see on käsk... meeldib see meile või mitte. Aamen.